

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oświęcim
na lata 2016-2018
za rok 2018

W dniu 09.12.2015r. Rada Gminy Oświęcim na podstawie art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst. jedn. Dz. U. 2018.998) uchwałą nr XIV/146/15 wprowadziła „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oświęcim na lata 2016-2018” zwany dalej „Programem”.

Odbiorcami Programu są rodziny z dziećmi z terenu Gminy Oświęcim, szczególnie rodziny dysfunkcyjne i niewydolne wychowawczo. Działania profilaktyczne Programu są skierowane do całej społeczności Gminy Oświęcim.

Realizacja Programu w 2018 r. obejmowała:

Cel I. Utworzenie szerokiego systemu wsparcia w celu prawidłowego funkcjonowania rodzin z terenu gminy Oświęcim

1) Poradnictwo specjalistyczne

Specjaliści, z których pomocy mogli skorzystać mieszkańcy Gminy Oświęcim to psycholog, pedagog i prawnik. Psycholog zapewniał pomoc w siedzibie GOPS cztery razy w miesiącu w godz. 14 - 17, natomiast pedagog w Szkole Podstawowej w Zaborzu także cztery razy w miesiącu w godz. 14 - 17. W roku 2018 r. miały miejsce 34 dyżury psychologa i 39 dyżury pedagoga, co daje łącznie 292 godziny poradnictwa.

Usługi prawnika świadczone były w budynku Urzędu Gminy 2 razy miesiącu tj. w pierwszą i trzecią środę miesiąca w godzinach 16-19. W roku 2018r. z pomocy prawnika skorzystały 82 osoby. Zrealizowano 60 godzin poradnictwa.

Koszty realizacji poradnictwa w 2018 wyniosły 16.320 zł.

2) Wsparcie asystenta rodziny

W roku 2018 usługą asystenta rodziny zostały objęte 22 rodziny, tj 72 osoby w tym 42 dzieci. Głównym problemem rodzin była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo i bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ponadto rodziny objęte usługą asystenta borykały się z takimi problemami jak: znaczny konflikt między małżonkami, rodzina niepełna, zaburzenia w funkcjonowaniu dziecka, ograniczona władza rodzicielska nad dziećmi oraz alkoholizm rodziców.

Asystenci rodziny, w ramach wykonywanych obowiązków współpracowali z wieloma instytucjami m.in. z placówkami oświatowymi, Zespołem Kurateli Sądowej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, służbą zdrowia.

Asystenci rodziny w ramach swoich obowiązków podejmowali m.in. takie działania:

- 1) motywowanie do systematycznego sprzątanía mieszkania i utrzymywania porządku,
- 2) trening higieniczny – kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie i higienę
- 3) monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci rodzin objętych asystenturą poprzez stały kontakt z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wspólne odrabianie zadań domowych z dziećmi oraz pomoc w trudnościach szkolnych,
- 4) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (sporządzanie CV klientów, przekazywanie aktualnych ofert pracy, mobilizowanie do kontaktów z pracodawcami),
- 5) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (m.in. wsparcie w pisaniu pozwu o ustanowienie alimentów, wniosku o rozwód, podwyższenie alimentów, czy prawne uregulowanie kontaktów z dziećmi),
- 6) łagodzenie konfliktów wewnątrzrodzinnych,
- 7) udzielanie wsparcia emocjonalnego klientom w trudnych sytuacjach życiowych,
- 8) pomoc w znalezieniu rozwiązań kompromisowych sytuacji problemowych,
- 9) kształtowanie u członków rodziny pozytywnej samooceny oraz wiary we własne możliwości i poczucia sprawstwa,
- 10) pomoc w poszukiwaniu mieszkania,
- 11) wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez edukację w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich, stawiania wymogów, granic przy zastosowaniu odpowiedniego systemu kar i nagród,
- 12) zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań dzieci (gry planszowe, zabawy z wykorzystaniem artykułów plastycznych),
- 13) trening komunikacji interpersonalnej,
- 14) trening budżetowy,
- 15) poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym,
- 16) wypracowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania w rodzinie,

- 17) pomoc w ustaleniu podziału obowiązków domowych i planu dnia,
- 18) mobilizowanie do utrzymywania abstynencji,
- 19) motywowanie do systematycznego leczenia psychiatrycznego (stosowanie się do zaleceń lekarzy, pozostawanie w stałym kontakcie z lekarzem prowadzącym),
- 20) odpowiadanie na bieżące problemy rodziny,
- 21) pozostawanie w stałym kontakcie z prowadzącym rodzinę pracownikiem socjalnym i kuratorem rodzinnym w celu bieżących konsultacji, wymiany informacji oraz planowania dalszej współpracy i inne.

W roku 2018 asystenci rodziny zatrudnieni byli w wymiarze 1,75 etatu.

Koszty zatrudnienia asystentów rodziny wyniosły: 79.567,11 zł, w tym:

- środki własne: 52.424,11 zł,
- z dotacji z budżetu państwa do zadań własnych 19,481.zł,
- środki z Funduszu Pracy 7.662 zł.

3) Zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego

Dzieci z Gminy Oświęcim korzystały w roku 2018 z placówek wsparcia dziennego na terenie miasta Oświęcim tj. ze świetlicy terapeutycznej i świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonych przez Stowarzyszenie „Szansa”, w tym:

- filia na osiedlu Zasole ul. Więźniów Oświęcimia 10, do której uczęszczało 3 dzieci,
- filia na osiedlu Błonie ul. Bałandy 4d, do której uczęszczało 6 dzieci.

Cel główny pobytu dzieci w świetlicy to zapewnienie im opieki, zapobieganie marginalizacji, wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wdrażanie dzieci do zachowań chroniących przez zagrożeniem uzależnieniami, a także wyrównywanie deficytów rozwojowych i nabywanie przez uczestników zajęć umiejętności prospołecznych, w tym nieagresywnej komunikacji i współpracy, jak również pomoc w trudnościach szkolnych.

Powyższe cele były realizowane m.in. poprzez:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia rekreacyjne,
- społeczność korekcyjną,
- terapię indywidualną,
- współpracę z rodzicami,
- zajęcia w okresie ferii zimowych m.in.: wyjścia do krytej pływalni, wycieczka do Muzeum Komputerów i Informatyki w Katowicach,

- zajęcia w okresie wakacji m.in. po kątem rozwijania zdolności i wyobraźni (Filia Zasole), zabawy tematyczne: okręt piracki pełen przygód (Filia Błonie), udział w wycieczkach do: Muzeum Chleba w Radzionkowie, Rodzinnego Parku Rozrywki w Zatorze „Energylandia”, Leśnego Parku Niespodzianek w Ustroniu .
- udział w konkursach: „Moje marzenia”, „Lubię smoki”, „Darujmy światu pokój”,

Wydatki związane z pobytem dzieci w 2018r. wyniosły 35.000 zł.

Cel II. Monitorowanie sytuacji rodzin dysfunkcyjnych

- 1) Kierowanie dzieci z rodzin wymagających wsparcia do poradni psychologiczno-pedagogicznej, na zajęcia pozaszkolne, do placówek wsparcia dziennego

Pracownicy socjalni a także asystenci rodziny w ramach prowadzonych postępowań i zaistniałych okoliczności kierowali dzieci z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze na konsultacje do poradni psychologiczno-pedagogicznej, mobilizowali rodziców do podjęcia działań w celu uczestniczenia dzieci w zajęciach pozalekcyjnych oraz w świetlicach stowarzyszenia „Szansa” na terenie Oświęcimia.

Ponadto na terenie Gminy Oświęcim dzieci uczęszczają na zajęcia w 8 środowiskowych grupach wsparcia na terenie sołectw: Babice, Brzezinka, Broszkowice, Harmęże, Rajsko, Stawy Grojeckie, Stawy Monowskie, Włosienica.

Tabela 1. Ilość dzieci uczestniczących w zajęciach w środowiskowych grup wsparcia w poszczególnych sołectwach w roku 2018r.

L.p.	Sołectwo	Liczba dzieci
1.	Babice	7
2.	Broszkowice	3
3.	Brzezinka	14
4.	Harmęże	11
5.	Rajsko	12
6.	Stawy Grojeckie	10
7.	Stawy Monowskie	18
8.	Włosienica	10
	RAZEM	85

Źródło: Urząd Gminy Oświęcim

2) Rozwój Zespołów Interdyscyplinarnych na rzecz rodziny w kryzysie

Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Oświęcim funkcjonuje od 10 lutego 2011r. W roku 2018r. miały miejsce 4 spotkania Zespołu: 7 marca, 7 czerwca, 20 września, oraz 10 grudnia. W roku 2018 do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło 18 Niebieskich Kart, z czego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej założył 6 Niebieskich Kart, Komenda Powiatowa Policji założyła 7 Niebieskich Kart, 4 Niebieskie Karty zostały założone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu. Ponadto 1 Niebieska Karta została założona przez MGOPS Węgorzewo. W roku 2018r. odbyło się 96 spotkań grup roboczych dla 36 rodzin. W skład grup roboczych wchodziłi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych (dyrektorzy, pedagodzy, nauczyciele szkół i przedszkoli), Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

3) Wymiana doświadczeń między specjalistami

W roku 2018 pracownicy Ośrodka dwukrotnie brali udział asystentów w Forum Asystentów Rodziny z terenu powiatu oświęcimskiego (Kęty- maj 2018, miasto Oświęcim – wrzesień 2018). Spotkania w ramach Forum Asystentów Rodziny z terenu powiatu oświęcimskiego odbywały się 1 raz na kwartał i miały charakter wymiany doświadczeń, „koleżeńskie superwizji”, omawiania bieżących spraw związanych z asystenturą.

4) Zabezpieczenie środków na wypłatę zasiłków z pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc mieszkańcom Gminy Oświęcim, których dochód kształtuje się poniżej kryterium określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej i w których rodzinach występują problemy m.in. ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności, przemocy itp. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Ośrodek może udzielić pomocy rodzinom, których dochód kształtuje się powyżej kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej.

W 2018 roku ze wsparcia finansowego i rzeczowego ze środków pomocy społecznej skorzystały 163 rodziny tj. 319 osób. Łączna kwota wypłaconych

świadczeń z pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Oświęcim wyniosła 719 185 zł.

5) Realizacja akcji zbiórek i dystrybucji żywności

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od kilku lat w zakresie dystrybucji żywności współpracuje z Fundacją Pomocy Społecznej w Brzeszczach. W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (podprogram 2017/2018) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, GOPS wspomagał mieszkańców Gminy Oświęcim darami żywnościowymi. W ramach w/w podprogramu dary żywnościowe przekazano w styczniu 2018 dla 256 osób wchodzących w skład 113 rodzin (w tym 77 dzieci do 15 roku życia). Łącznie rozdysponowano ok. 4 tony żywności. W ramach kolejnego podprogramu 2018 pomoc żywnościowa została wydana w okresie od 29.11. do 3.12.2018r. W ramach w/w pomocy wydano 4,5 ton żywności dla 217 osób wchodzących w skład 98 rodzin (w tym 71 dzieci do 15 roku życia).

Pomoc w formie żywności była kierowana do rodzin, których dochód kształtuje się poniżej 200% kryterium dochodowego wg ustawy o pomocy społecznej obowiązujące do 30.09. 2018 tj. - (1028 zł na osobę w rodzinie oraz 1268 zł na osobę samotnie gospodarującą).

Rodzinom z terenu Gminy Oświęcim, wśród których występuje problem niepełnosprawności, niezadowolający stan zdrowia i podeszły wiek artykuły żywnościowe zostały dostarczone bezpośrednio do miejsca zamieszkania.

6) Paczki z żywnością z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla rodzin najuboższych

Tradycją Ośrodka stało się przygotowanie w grudniu każdego roku paczek świątecznych dla najuboższych mieszkańców Gminy Oświęcim. W 2018 roku do paczek zostały wytypowane rodziny, których dochód kształtował się poniżej kryterium dochodowego według ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka przygotowali 2 rodzaje paczek w zależności od składu rodziny + jedna paczka indywidualna:

- 53 rodziny do paczki małej (od 1 do 2 osób w gospodarstwie domowych),
- 5 rodzin do paczki średniej (od 3 do 5 osób w gospodarstwie domowym),
- 1 rodzinę do paczki indywidualnej.

Razem przygotowano: 59 paczek.

W paczkach znalazły się produkty żywnościowe m.in. kawa, herbata, olej, cukier, słodycze, owoce a także, w zależności od wielkości paczki, szynka (1 kg lub 1,5 kg) oraz kiełbasa (3 lub 6 lasek).

Koszt wykonania paczek wyniósł 5042,81 zł.

7) Dożywianie osób najuboższych, szczególnie dzieci i młodzieży

W okresie od stycznia do grudnia 2018r. z posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystały 103 osoby, w tym:

- dzieci do lat 7 – 16 osób,
- dzieci w wieku szkolnym – 44 osób,
- dorośli – 43 osób.

Koszt programu wyniósł 126 365zł, w tym ze środków własnych: 44 201 zł, z dotacji z budżetu państwa: 82 164 zł.

Osoby, które z różnych przyczyn nie mogły otrzymywać gotowych posiłków, korzystały z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku. W 2018 roku 45 rodzin tj. 82 osoby skorzystały z tej formy pomocy. Wypłacono zasiłki na kwotę 47 280 zł, w tym ze środków własnych: 18 912 zł, a z dotacji z budżetu państwa: 28 368 zł.

Cel III. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny oraz zdrowego stylu życia

1) Organizacja pikników, imprez integracyjnych, happeningów

W ramach integracji rodzin, wskazania możliwości spędzania razem wolnego czasu oraz tzw. „wyjścia z domu”, w dniu 26.06.2018r. miała miejsce wycieczka do Krakowa do Ogrodu Doświadczeń i Parku Trampolin dla rodzin z dziećmi objętych usługą asystenta rodziny. W imprezie wzięło udział 40 osób, w tym 23-troje dzieci. Na wycieczce rodziny miały okazję wspólnie spędzić czasu oraz poznać atrakcje znajdujące się w Krakowie. Ponadto dzieci miały możliwość kształtowania nawyku kulturalnego zachowania się miejscach publicznych. Po zwiedzaniu Ogrodu Doświadczeń i zabawie w Parku Trampolin wszyscy uczestnicy spożyli posiłek w lokalu „U brata” w Krakowie.

Koszty zorganizowania wycieczki wyniosły 2.741 zł.

W dniu 25.11.2018r. miała miejsce wycieczka m.in. dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny oraz rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne do teatru „Banialuka” w Bielsku- Białej w celu obejrzenia przedstawienia teatralnego „Krawiec Niteczka”. Uczestników wycieczki było 40, w tym 22 dzieci. Po przedstawieniu wszyscy spożyli obiad w restauracji „Młynówka” w Łękach. Celem wyjazdu była integracja rodzin, pokazanie sposobów wspólnej zabawy rodziców i dzieci. Koszty zorganizowania wyjazdu wyniosły 2250 zł.

2) Wsparcie i współpraca z organizacjami pożytku publicznego działającymi w obszarze sportu i rekreacji

Na terenie Gminy Oświęcim funkcjonuje 8 Ludowych Klubów Sportowych, które otrzymują dotacje w zakresie zadań:

- tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu w Gminie Oświęcim - 310 000 zł,
- organizacja imprez sportowo - integracyjnych dla mieszkańców Gminy Oświęcim - 10 000 zł.

Cel IV. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego i marginalizacji

1) Organizacja wypoczynku zimowego i letniego dzieci

Środowiskowe grupy wsparcia organizowały w ramach swoich zajęć stacjonarny wypoczynek letni i zimowy dla dzieci. Wypoczynek zimowy dotyczył 1 tygodnia ferii zimowych a wypoczynek letni obejmował 2 tygodnie wakacji. W ramach wypoczynku dzieci uczestniczyły w zajęciach sportowo-rekreacyjnych z elementami profilaktyki, a także brały udział w wyjściach do kina, na pływalnię lub do Family Parku.

2) Organizacja imprez świątecznych dla dzieci z najuboższych rodzin

W miesiącu grudniu 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował dla 21 dzieci w wieku od 2-14 lat wraz z opiekunami udział w spektaklu teatralnym w Oświęcimskim Centrum Kultury pt. „Dziadek Mróz - czyli po co komu zima?”. Po obejrzeniu spektaklu dzieciom zostały rozdane paczki mikołajkowe ze słodkościami przygotowane przez sklep PATIO z Grojca.

Koszt w/w imprezy wyniósł 1400,00 zł, w tym koszt jednej paczki wyniósł 50,00 zł., a koszt biletu wyniósł: 10 zł. Bilety zapewniono również opiekunom dzieci.

3) Organizacja imprez integracyjnych, wycieczek mających na celu wyjście osób niepełnosprawnych na zewnątrz

- W ramach wsparcia rodzin wychowujących niepełnosprawne dzieci, we współpracy z Inicjatywą Społeczną POTENCJAŁ wytypowano listę 25-dzieci niepełnosprawnych., które otrzymały prezenty mikołajkowe przywiezione do domu przez Mikołaja. Podczas układania listy przekazano Potencjałowi także informacje o specjalnych potrzebach dzieci niepełnosprawnych dotyczących prezentu.
- Ponadto, również w ramach współpracy z Inicjatywą Społeczną POTENCJAŁ wytypowano 7 starszych, samotnych osób, które obdarowano prezentami świątecznymi.

4) Organizacja zajęć sportowych dla dzieci niepełnosprawnych

- 19-ro dzieci z terenu Gminy Oświęcim korzystało w roku 2018 z kompleksowej rehabilitacji zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez Stowarzyszenie dla Dzieci Niepełnosprawnych „Promyk” w Oświęcimiu. Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny dla Dzieci Niepełnosprawnych prowadzony przez stowarzyszenie był otwarty od godziny 10.00-18.00 od poniedziałku do piątku.

Dzieci niepełnosprawne korzystały, w zależności od potrzeb z takich zajęć jak:

- rehabilitacja ruchowa,
- zajęcia na basenie,
- terapia zajęciowa,
- muzykoterapia,
- terapia psychologiczna,
- terapia logopedyczna,
- zajęcia sportowe.

Wydatki związane z zajęciami organizowanych przez Stowarzyszenie Promyk wyniosły: 18.000 zł.

- Dla dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności oraz objętych usługą asystenta rodziny zaproponowano naukę pływania na obiekcie Krytej Pływalni w Oświęcimiu. Zajęcia odbywały się w okresie od 6.02.2018- 22.12.2018r. w każdą sobotę w wymiarze 1 godziny, a uczestniczyło w nich 20 dzieci.

Wskaźniki Efektywności Programu w 2018 roku :

- 1) ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: 22 rodziny, 42 dzieci,
- 2) ilość osób objętych wsparciem prawnika: 82 osoby,
- 3) ilość uczestników grup wsparcia, edukacyjnych, integracyjnych:
 - 15 osób uczęszczających na spotkania grupy wsparcia dla ofiar przemocy,
 - 85 dzieci uczęszczających na spotkania środowiskowych grup wsparcia,
 - 9 dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego.
- 5) ilość zorganizowanych imprez, spotkań:
 - wycieczka dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny do Krakowa - 40 osób, w tym 23 dzieci osób,
 - wycieczka dla rodzin objętych usługą asystenta rodziny i dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin do teatru „Banialuka” w Bielsku- Białej: 40 osób, w tym 22 dzieci,
 - impreza mikołajkowa dla 21 dzieci z rodzin poniżej kryterium dochodowego,
 - prezenty mikołajkowe dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością: dla 25 dzieci oraz prezenty dla 7 osób starszych (współpraca z Inicjatywą Potencjał); prezenty zawieszone do domów;
- 5) ilość działań profilaktycznych na terenie gminy:
 - uczęszczanie 19 dzieci na zajęcia z rehabilitacji zdrowotnej prowadzonej przez Stowarzyszenie dla Dzieci Niepełnosprawnych „Promyk”,
 - uczęszczanie 20 dzieci na zajęcia nauki pływania,
- 6) ilość godzin poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego prawnego i doradcy zawodowego: 292 godziny.

Grojec, 06.03.2019r.

Sporządziła: Ewa Kinalska